NEVETŐ KISLEXIKON

Juhani Nagy János gyűjtése

Timár Györgynek ajánlom

Az alapötlet Timár Györgyé. Jó negyedszázada jelent meg az elmés szómagyarázatok nagylexikona (zsebbe csúsztatható karcsú kötetecske amúgy) Abasári-Zsúrló alcímmel s a kettő között több mint ezer címszóval. Azóta a Nevető lexikon újabb, bővített kiadása is bizonyította, hogy morcos világunkban szükség van efféle mosolyt fakasztó értelmezésekre, csintalan áthallásokra, kaján elírásokra, fondorlatos ferdítésekre.

Társaságban magam is múlattam időt elmecsavarintó nyelvi lelemények fabrikálásával, idióta szómagyarázatok feljegyzésével, csereberéjével. Nem bántam, ha internetes fórumokon mások adták közre egyik-másik kedvencemet, hiszen nem magamnak ötlöttem ki őket, mint ahogy, vélhetően, ők sem maguknak. (Fabatkát sem ér a vicc, ha egyvalaki tudja és magában időnként nagyokat röhög rajta.) A szómagyarázatok nem egyformák, mint ahogy kiötlőik és olvasóik, azaz, mi sem vagyunk azok. Máson fog felvihogni az, aki ismeri a kis Vuk történetét, de nincs otthon a számítástechnikában; aki járt orkánkabátban, de nem a Pepsi-szigeten. Ki a trágárságot díjazza harsány röhögéssel, ki a frappáns fricskát. Kérészéletű zenekarok rajongóinak más szócikk fog tetszeni, mint az intellektuális finomságokra fogékonyaknak. Erre kapja fel fejét a tévécsatorna-töltelék, amarra, ki pénzen kívül mást is olvasott már. De hát ez is így van rendjén.

Baráti körben, ha valamelyikünk pihent, némi alkoholneművel is serkentett agyából kipattant, hogy a tönkretesz nem egyéb, mint elkorhadt fatörzseket illetéktelen behatolás ellen védő zárszerkezet, valaki mindig óvást emelt, hogy "ez már Timárnak is eszébe jutott". Persze, járhat egy srófra az agyunk: a zseton Timárnak halpénz, nekem tonhal vásárlására jogosító érme. Vagy: magam is úgy gondoltam, hogy a tréfa nevetségesen rossz minőségű faanyag, a vesztőhely a kaszinó másik neve, a zimankóban pedig, Timárhoz hasonlóan, cudar hidegben használható gyógyászati segédeszközt látok. Ezeket az értelmezéseket, természetesen, kihagytam az alább következő gyűjteményből (ha mégis becsúszott egy-kettő, amit őszintén nem remélek, az sem sanda plágium, hanem figyelmetlenség).

Gyűjteményt írtam, hiszen az ezerötszáz címszó nem mindegyike saját agyszülemény. Az

összeállítást az ötletadó alapmű iránti tiszteletből - annak nagyságára is utalván - Nevető kislexikonnak kereszteltem el. Szerzői jogdíjra nem tartok igényt, de mert százezer karakter leírása, az anyag megszerkesztése, lajstromozása, csiszolgatása nem kis munka volt, egy sörre mindenképp. Olvasónként egy korsóra, címszavanként egy pohárra vagy karakterenként egy pikolóra - nekem mindegy, elvégre mind egy.

J. N. J.

A

ABAKUSZ
középkori magyar kiskirály ötlete alapján készített keleti étel

ABIGÉL
fiatal lányok kenőcse

ABLAK
1. üvegfalú házikó
2. régebben az AB által biztosított lakás szinonimája volt
3. az Alkotmánybíróság (AB) nyaralója

ABLAKOS ERETNEKPÓK
(Amaurobius fenestralis) istentagadó üveges

ABLAKPÁRKÁNY
az ismert gyermeklexikon anyagi okok miatt rövidített változata

ABRAKADABRA
kiadós sörözés után vacsorát teremtő varázsszó

ABRONCS
autóalkatrész karambol után

ABSZOLÚT HALLÁS
zeneélvezet -273 ° C-on

ADÓ
fájdalmasan magas szolmizációs hang

ADÓTORONY

az új APEH székház legmagasabb része

ADÓVEVŐ
1. az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal hivatalos rövidítése
2. az adófizetést fiktív számlák vásárlásával elkerülő fantomcég

ADUCSALÁS
APEH-alkalmazott nem teljesen tiszta tette zsugázás közben

AGGASTYÁN
nyugdíjazott borostyán

AGGODALOM
gyémántlakodalom

AGGÓDÁS
gondterhelt vénember kerti munkát végez

AGRIKULTÚRA
vadászkutya tenyésztés

AGROKULTÚRA
a parasztfolklór ezredvégi elnevezése

AGYTEKERVÉNY
némi szürkeállomány beszerzésére jogosító igazolás

AJTÓ
másik helyiségbe vezető állóvíz

AKKUMULÓTOR
villamos árammal hajtott paripa halotti vacsorája

AKROBATIKA
érdekes, tarka színű ruhában előadott rövid cirkuszi szám

AKTIVÁLÁS
házasság felbontásának érvényesítése

AKTÍV SZÉN
bányászni sem kell, magától kimászik a föld alól

AKTUÁLIS
időszerű művészi testábrázolás

AKTUS

meztelen testet ábrázoló amerikai tintarajz

AKVARISTA
kizárólag vízfestékkel dolgozó, csakis színes halakat ábrázoló festő

ALAKOSKODÓ KAROLÓPÓK
(Misumenops tricuspidatus) életünk párja

ALAPKUTATÁS
minden kutak elődjének kialakításában vesz részt

ALAPOS
úthenger-balesetet szenvedett, szőrszálhasogató egyén

ALBÁN
Zrínyi Miklós nem magyar helyettese

ALBUM
bélszél hirtelen kiáramlásának durranásszerű hangja

A LEGJOBBKOR
20-40 év között

ALGIMISTA
arany előállításával kísérletező degradált középiskolás

ALKOHOL
szeszeket hamis vádakkal illet

ALKOHOLSZONDA
ittas állapotban hamis vádakat terjesztő mesterséges űrobjektum

ALMA
ezen a napon fogyasztható gyümölcs

ALMATORTA
cukrászdában eszeveszett tortafelvásárlás után kihelyezett, áruhiányt jelző tájékoztató tábla

ALPAKKA
(Jyrkijärvi): világos színű fémtárgyakat készítő finn kézműves

ALPINISTA
a női nemi szerveket kedvelő hegymászók hierarchiájának alján lévő személy

ALPISI
síelés közben hagyott vizeletnyom

ALSÓGATYA
szenvedélyes kártyás egyetlen ruhadarabja a vesztes játszma végén

ALULTÁPLÁLTSÁG
informatikai rendszerek szünetmentes energiaforrás nélküli működése

ANALFABÉTA
a homoszexualitásban teljesen járatlan férfi

ANALÍZIS
a melegek szexuális szokásainak elemzése matematikai módszerekkel

ANGLIKÁN
az angol mohamedánok félkatonai szervezetének vezetője

ANGOLNA
angolul tanulni vágyó halfajta

ANTIKVITÁS
kétes eredetű régi bútordarab

ANTIPATIKUS
kiállhatatlan gyógyszerész

ANYAG
amire a materializmus épül

ANYAJEGY
kisgyermekesek utazási kedvezménye

ANYANYELV
édesipari termék, melynek elfogyasztása után mindenki tökéletesen fogja használni a magyart, és nem ír le ilyeneket, hogy: "a termék külsején képződő bevonat a termék élvezeti értékét nem rontja"

ANYUKA
elővigyázatlan nő

APOSZTRÉFÁL
valamely tevékenységet poénos ugratásnak jellemez

APOSZTRŐF
középkori mértékegységgel mérhető nagyságú idézőjel

APOTÉKA
agitációs propaganda osztályok (APO) kézikönyvtára a szocializmusban

APPARÁTUS
pártszékházak dolgozói részére rendszeresített munkahelyi zuhanyozó

ARANYÉR
ércbányában magas aranytartalmú terület

ARANYOS KAROLÓPÓK
(Philodromus aureolus) az aktuális szerető

ARARÁT
híres bibliai hegy, a csúcsán lévő tábla mutatta a helyes irányt az Özönvíz idején a Rát nevű helyet kereső Mózesnek

ARCÁPOLÓ
plasztikai-sebészeti szakvizsgával rendelkező nővér

ARCSZÖSZ
piheszerű, illatos szőrmaradványok az arcon borotválkozás után (Szegeden)

ARKANSAS
a hírhedt Arkan kapitány vadászatra kiképzett madara

ARROGÁNS
román kisteherautó lekezelő stílusú sofőrje

ARTICSÓKA
1. művészlelkű fekete madár
2. művészlelkű fekete madarak által előszeretettel fogyasztott növény

ASZFALT
útépítésre használt olajszármazékot mohón evett

ATOMÓRA
a híres szegedi író nagy pontosságú időmérő eszköze

ATTITŰD
pszichológiai jelenségeket leíró, gyakorló jellegű zenei alkotás

ATROCITÁS
zenekari tag hangszeres játéka hallatán a közönség durva cselekedetekre ragadtatja magát

AUDIENCIA
német gyártmányú, négykörös autók hangjának meghallgatása

AUTOGÉN
a gépkocsik alapvető jellemvonásait meghatározó molekulák összessége

AURA
aranyból készült időmérő

AVAS
lejárt szavatossági idejű fémből készült miskolci hegy

AVOKÁDÓ
hányást előidéző gyümölcs

_____

forrás és folytatás:

http://mektukor.oszk.hu/00200/00288/00288.htm